

Läkarförbundet vill överföra ansvar från försäkringskassan till sjukvården

Låt landstingen betala en del av sjukpenningen

Ge landstingen resurser att förbättra primärvården. Och för över en del av kostnadsansvaret för sjukpenningen till landstingen. Det skulle minska sjukskrivningarna, hävdar Läkarförbundet.

Idag delas kostnaderna för sjukpenningen mellan försäkringskassan, arbetsgivaren och den enskilde. Landstingen står utanför.

Sjukvårdspersonalen är pressad, och läkarna har inte tillräckligt med tid för att utreda patienters arbetsförmåga. En utbyggd primärvård skulle minska sjukskrivningarna. Och om landstingen hade något att vinna ekonomiskt på detta skulle landstingen bygga ut primärvården. Det är tankarna bakom det förslag till finansiell samordning mellan försäkringskassan och sjukvården som Läkarförbundet presenterade i veckan. Färre heltidssjukskrivningar och fler deltidssjukskrivningar, tror Läkarförbundet skulle bli effekten.

– Vården ska vara rustad så att färre blir sjukskrivna, fler kommer in i aktiv rehabilitering och snabbare åter i arbete. Läkarna måste ha tid för planering och samråd med försäkringskassa, arbetsgivare och andra, till exempel sjukgymnaster, säger ordförande Bernhard Grewin.

– Om vi lägger ett kostnadsansvar även på landstingen kommer det att hända saker, sa Kåre Jansson, utredningschef på Läkarförbundet vid presskonferensen i måndags.

Att ge landstingen ett ekonomiskt incitament att göra grundligare sjukskrivningsbedömningar har dock en baksida.

Risken finns att gräddfiler för personer i yrkesverksam ålder bildas. Därför ska kostnadsansvaret inte vara alltför kännbart. Tio procent av sjukpenningkostnaderna är lagom, enligt Läkarförbundet. Ansvaret ska också ligga på en så hög administrativ nivå att det inte påverkar relationen mellan läkare och patient.

Nya pengar också till primärvården

Tio procent av samhällets årliga sjukpenningkostnader motsvarar idag omkring fem miljarder kronor. Dessa skulle överföras till landstingen från försäkringskassan i statsbudgeten. I den mån landstingen lyckades minska sjukskrivningarna jämfört med budget skulle de få behålla pengarna.

En, låt säga, tioprocentig minskning skulle då ge landstingen 500 miljoner kronor. Detta skulle dock inte räcka för att bygga ut primärvården tillräckligt. Därför måste också nya pengar anslås till primärvården, ytterligare 5–6 miljarder årligen räknar Läkarförbundet med att landstingen behöver. Pengarna skulle användas till fler läkarsekreterare, undersköterskor, sjuksköterskor och allmänläkare och till fortbildning.

De satsade pengarna kommer snabbt och med råge att tjänas in i minskade sjukskrivningskostnader och ökade skatteintäkter, enligt Läkarförbundet som hänvisar till Konjunkturinstitutets beräkningar av effekter av förändringar i BNP.

– Allt hänger ihop. Det blir en win-win-situation, sa Kåre Jansson.

Läkarförbundet vill att modellen införts på försök i något landsting så snart som möjligt, inom ett år.

DN Debatt i måndags.

– Tanken är ny. Därför krävs det ett pilotprojekt för att se om man kan nå de här effekterna, säger Bernhard Grewin.

Kan drabba vissa landsting

Landstingsförbundet är inte intresserat av ett kostnadsansvar. Det skulle kunna bli en förlustaffär om sjukskrivningarna ökade oväntat. Kostnadsansvaret skulle också kunna drabba landsting med sämre social struktur och sämre arbetsmarknadsförhållanden särskilt hårt.

Ytterligare en invändning mot Läkarförbundets förslag är att landstingen skulle komma att stå för kostnader för sjukskrivningar som görs även av privata läkare, som landstingen inte styr över.

– Vården behöver mer pengar, men inte på det här sättet. Vi tror på positiva incitamentsstrukturer, säger Ellen Hyttsten, direktör för hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen på Landstingsförbundet.

Men Landstingsförbundet vill gärna fortsätta diskussionen med läkarkåren.

– Det är bra att Läkarförbundet reagerar och att det finns en potential i läkarnas sjukskrivningsmönster.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Läkartidningen bildar eget aktiebolag

Läkartidningen ska ombildas till aktiebolag, med Läkarförbundet som enda ägare. Förhandlingar mellan arbetsgivaren och arbetstagarnas organisationer pågår fortfarande, men i frågan om principbeslutet – att överföra verksamheten från en av Läkarförbundets avdelningar till ett eget bolag – är parterna överens, och beslutet är fattat.

Bakgrunden till bolagiseringen är skattemyndighetens ändrade praxis för beskattning av medlemstidningars annonsintäkter. Liksom Läkartidningen

risikerar nu flera andra medlemstidningar att bli beskattade för annonsintäkter utöver den reklamskatt tidningarna redan betalar, men med möjlighet att göra avdrag endast för kostnader som är kopplade direkt till annonsarbetet. Övriga kostnader för tidningsproduktionen är inte möjliga att dra av om verksamheten inte ombildas till ett eget aktiebolag.

Men det finns ytterligare fördelar med att bolagisera Läkartidningen, menar Läkarförbundets VD Lars Andåker.

– Läkartidningen går in i Läkarnätet

AB, som Läkarförbundet nu äger till 100 procent. Eftersom Läkarnätet innehåller en stor ekonomisk förlust kan Läkartidningen använda den under en ganska lång tid för att minska underlaget för beskattning. Vilket namn det nya bolaget får är ännu inte bestämt, men det kommer inte att heta Läkarnätet.

Läkarförbundets målsättning är att Läkartidningen ska gälla som ett eget aktiebolag retroaktivt från 1 januari detta år.

Peter Örn